

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. Драгоманова

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури

Ісаєва Олена,
доктор пед.
наук, професор
o.o.isaeva@udu.edu.ua
Персональний сайт
<http://isaieva.kiev.ua/>

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

для усіх освітніх програм
для усіх галузей знань
для усіх спеціальностей
освітнього рівня бакалавр
3-й рік (3 семестр)

**МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ:
як вистояти і перемогти?**

I. Опис дисципліни

3 кредити ЄКТС — 90 годин

Обсяг дисципліни:
• кредити ЄКТС / загальна кількість годин
• види занять та розподіл за годинами

у тому числі:	денна/заочна
лекції	— 16/6 годин
семінарські заняття	— 24/4 годин
самостійна робота	— 50/80 годин

Мова викладання українська

Предмет навчання

(Що я вивчатиму?)

Предмет навчання складають теоретичне підґрунті і практичні засоби безпечного використання інформації у сучасному медіапросторі.

Мета вивчення дисципліни

(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)

Мета вивчення – розвиток медіакомпетентності та критичного мислення сучасної особистості, що дозволить сформувати стійкий медіаімунітет проти різноманітних прийомів і засобів пропаганди і дезінформації, що існують у медіапросторі, сприятиме виробленню здатності не піддаватися медіаманіпуляціям; формування інфогігієни сучасної людини.

Це цікаво і потрібно вивчати, щоб:

- ✓ мати цілісну систему знань і практичних умінь з медіаграмотності, що дозволить безпечно використовувати інформацію з різних джерел медіа, вирізняти дезінформацію, не піддаватися впливу пропаганди, усвідомлено розповсюджувати інформацію і критично її оцінювати.

Результати навчання

Буду знати:

<p>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • основні ознаки таких явищ, як дезінформація, мізінформація і малінформація, пропаганда, фейк, діпфейк, ІПСО, інформаційна бульбашка, фішинг, клікбейт, джінса; • основні пропагандистські прийоми; • основні складові ознаки критичного аналізу медіатексту. <p>Буду вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відбирати, адекватно сприймати медіаінформацію та критично її оцінювати; <ul style="list-style-type: none"> • використовувати практичні уміння щодо пошуку та засвоєння медіаінформації; • відбирати непотрібну медіаінформацію; • розрізняти фейки, дезінформацію і пропаганду; • використовувати систему медіагігієнічних заходів; • творчо переосмислювати зміст та форму існуючої медіапродукції, творчо інтерпретувати її смисли.
<p>Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i></p>	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність систематизувати та застосовувати отримані знання та навички у професійній діяльності; • відбирати, адекватно сприймати медіаінформацію та критично її оцінювати; • використовувати практичні уміння щодо пошуку та засвоєння медіаінформації; • відбирати непотрібну медіаінформацію; • розрізняти фейки, дезінформацію і пропаганду; • використовувати систему медіагігієнічних заходів; • творчо переосмислювати зміст та форму існуючої медіапродукції, творчо інтерпретувати її смисли.
<p>Тематика навчальної Дисципліни</p>	<p>Тема 1. Проблеми цифрового століття. Види неправдивої інформації. Що таке дезінформація і чим вона небезпечна?».</p> <p>Тема 2. Фейки і фактчекінг. Різновиди фейків. Фактчекінг і чому він важливий? Вчимося вирізняти фейки. Діпфейки. Фейки і ШІ: як не потрапити у пастку.</p> <p>Тема 3. Пропаганда. Види і ознаки пропаганди. Форми використання пропаганди. Основні пропагандистські прийоми.</p> <p>Тема 4. Пропаганда, психологічна війна і ІПСО: у чому різниця? Пропаганда у сучасному світі: як розпізнати і не піддатися її впливу?.</p> <p>Тема 5. Що таке інформаційна бульбашка, клікбейт і фішинг, джінса? Як розпізнати бота?</p> <p>Тема 6. Інформаційна гігієна під час війни. Складові критичного аналізу медіатексту.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни <i>(Які попередні знання мені потрібні?)</i></p>	<p>Курс пов'язаний із низкою філософських та психолого-педагогічних дисциплін: «Логіка», «Психологія», «Педагогіка», «Риторика», «Соціологія», «Етика».</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Література (базова):</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ісаєва О.О. Вивчення зарубіжної літератури у школі крізь призму протидії пропаганді у сучасному світі// Тенденції і перспективи вивчення літератури у середній і вищій школах: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 30 листопада 2023 року / за заг. ред. Н. Р. Грицак. Тернопіль: Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2023, С.119-125. 2. Ісаєва О.О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому// Всесвітня література в школах України. – 2016. - № 1 (415). – С. 3-8. 3. Ісаєва О.О. Формування сучасного читача засобами медіаосвіти // Всесвітня література в сучасній школі. – 2013. – № 2. – С. 5-10. 4. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навч.-метод. посібник / за ред. Л.А.Найдьоновой, О.Т.Баришпольця. - К.: Міленіум, 2010. - 440 с. 5. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В.Ф.Іванов, О.В.Волошенюк ; за наук. ред. В.В.Різуна. – К. : Центр вільної преси, 2012. – 352 с. 6. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л. – К. : АУП, ЦВП, 2011. – 58 с. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Медіаосвіта і медіаграмотність : портал МБФ «Академія української преси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://medialiteracy.org.ua/index.php 8. Онкович Г.В. Медіаосвіта в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку // Науковий вісник Волинського національного університету імені Леси Українки. Серія "Філологічні науки". 2010. № 21. С. 235-239. 9. Masterman, L. A rationale for Media Education // Media Literacy in the Information Age: Current perspectives (pp. 15-68). New Brunswick, 1997. 10. Masterman, L. New Paradigms and Directions // Telemedium. Journal of Media literacy. Vol. 46. 2000. № 1.
Поточний і семестровий контроль	<p>Оцінювання виконання завдань на семінарських заняттях Творчі завдання Модульне тестування Залік</p>
Політика курсу (особливості проведення навчальних занять)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету). Факт відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних) не оцінюється в балах. 2. Реферати, курсові роботи та інші творчі та наукові роботи не мають містити плагіату або компіляції. Будь-яке цитування має бути оформлено посиланнями на використану літературу. Роботи, в яких фіксується плагіат або компіляція, не приймаються та не оцінюються. 3. Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою ЄКТС.
Кафедра	методики викладання іноземних мов і світової літератури
Факультет	іноземної філології
Викладач	ІСАЄВА ОЛЕНА ОЛЕКСАНДРІВНА Електронна адреса: o.o.isayeva@npu.edu.ua

	Обліковий запис у Google Scholar. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=QajuNwUAAAAJ
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс. Автор – доктор педагогічних наук, професор Ісаєва Олена Олександрівна
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	Персональний сайт проф. Ісаєвої О.О. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://isaieva.kiev.ua/